

Sygn. akt II Cz 1297/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Bednarek-Moraś

Sędziowie: SO Marzenna Ernest

SO Robert Bury

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2013 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...). S.w G.,

z udziałem J. K., D. K., K. K.,

o podział majątku i dział spadku po M. K.,

na skutek zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 22 maja 2013 roku, sygn. akt II Ns 487/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Robert Bury (spr.) SSO Agnieszka Bednarek-Moraś SSO Marzenna Ernest

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni (...)im. F. S.z siedzibą w G.domagała się podziału majątku wspólnego J. K.oraz M. K.oraz działu spadku po M. K.twierdząc, że jej legitymacja wynika z przysługiwania wierzytelności w stosunku do J. K.. Wierzytelność jest stwierdzona tytułem wykonawczym – nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w dniu 7 sierpnia 2009 roku, na jego podstawie jest prowadzona egzekucja, a w jej toku dokonano zajęcia prawa dłużnika do działu spadku i podziału majątku wspólnego.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd I instancji oddalił wniosek o zabezpieczenie roszczenia przez ustanowienie zakazu zbycia nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego i spadku, do której skierowano egzekucję ewentualnie przez wpisanie w księdze wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu w sprawie o dział spadku po M. K. obejmującym udział w nieruchomości. Odwołano się do treści art. 730 k.p.c., 730¹ § 1 k.p.c. i 731 k.p.c. stwierdzając, że wnioskodawca nie udowodnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, więc obawy sprzedaży nieruchomości objętej podziałem.

Postanowienie zostało zaskarżone zażaleniem przez wnioskodawcę, który domagał się jego zmiany przez udzielenie zabezpieczenia zgodnie z wnioskiem albo uchylenia postanowienia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Skarżący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieprawidłowym uznaniu przez Sąd I instancji, że nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Stwierdzono, że brak wzmianki w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania

w sprawie. Egzekucja prowadzona z majątku J. K. nie doprowadziła do zaspokojenia roszczenia. Dłużniczka poza udziałem w nieruchomości nabytym w drodze zniesienia współwłasności ustawowej małżeńskiej oraz spadkobrania nie posiada żadnego majątku. Ewentualny nabywca nieruchomości nie wiedząc o wniesionym wniosku, kierując się zasadą rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystej, pozostawałby nabywcą w dobrej wierze. Zasady myślenia wskazują na to, że dłużnik chcąc uchronić swój majątek, będzie chciał go sprzedać.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

Merytoryczną przesłanką udzielenia zabezpieczenia jest interes prawny (art. 730 § 1 k.p.c.); który istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730 § 2 k.p.c.). Przedmiotem postępowania jest żądanie wierzyciela uczestniczki postępowania podziału majątku wspólnego oraz działu spadku, roszczenie niepieniężne, podlegające zabezpieczeniu także według sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych (art. 755 k.p.c.). W wyniku wszczętego postępowania działowego może dojść do odmiennego ukształtowania praw między uczestnikami – uzyskania prawa własności do nieruchomości przez spadkobierców oraz uzyskania przez nich roszczeń o spłatę albo dopłatę. Wnioskodawczyni nie uzyska w tym postępowaniu żadnych praw; jedynie pośrednio wynik tego postępowania może korzystanie ukształtować jej sytuację prawną – może uzyskać prawdopodobieństwo zaspokojenia roszczenia pieniężnego w stosunku do J. K. przez przyznanie jej własności nieruchomości, spłaty albo dopłaty. Wynik postępowania nieprocesowego nie wywoła jednak żadnej pozytywnej zmiany w majątku wnioskodawczyni; nie przypadnie jej własność rzeczy, spłata albo dopłata. Orzeczenie, które zapadnie w sprawie nie będzie wykonalne dla wnioskodawczyni, a jego doniosłość prawna może być łączona jedynie ze skutecznością. Brak zabezpieczenia nie uniemożliwi albo nie utrudni wykonania zapadłego w sprawie orzeczenia ponieważ orzeczenie to nie będzie dla wnioskodawczyni tytułem wykonawczym. Bezpośrednim celem postępowania o podział majątku i działu spadku jest pozytywna zmiana w majątku dłużnika wnioskodawczyni i w kontekście tak rozumianego celu postępowania nie istnieje interes prawnego wnioskodawczyni w uzyskaniu zabezpieczenia. Żądane postanowienie Sądu mogłoby spowodować zabezpieczenie roszczenia o zapłatę wnioskodawczyni, to zaś z oczywistych przyczyn nie jest przedmiotem niniejszego postępowania. Wierzyciel uzyskał jednak legitymację do realizacji żądania działu i może wykonywać wszelkie prawa i roszczenia dłużnika (art. 887 § 1 w zw. z art. 909 k.p.c.), w tym żądać zabezpieczenia dla umożliwienia skuteczności albo wykonalności orzeczenia działowego – co należy podkreślić - przez dłużniczkę; więc jedynie tak rozumiany interes prawny może być przesłanką zabezpieczenia.

W kontekście tak rozumianego interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia przez dłużniczkę wpisanie w księdze wieczystej zakazu zbycia nieruchomości albo ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu nie zabezpieczy osiągnięcia celu postępowania w sprawie przez dłużniczkę, więc pozytywnych zmian w jej sytuacji majątkowej. W wyniku postępowania działowego uzyska własność rzeczy, spłatę albo dopłatę. Ewentualne zrzeczenie się praw w tym postępowaniu może być kontrolowane przez wnioskodawczynię w drodze środka zaskarżenia. W wyniku postępowania działowego stan majątku dłużniczki ulegnie zmianie, bez względu na udzielenie zabezpieczenia.

Ponad podniesione argumenty należy zauważyć, że z treści art. 912 § 1 k.p.c. wynika, że zajęcie objęło wszystko, co dłużnikowi z działu przypadnie, więc albo nieruchomość albo roszczenie o spłatę albo dopłatę. Sprzedaż nieruchomości spowoduje powstanie roszczenia o zapłatę ceny i umożliwi skierowanie egzekucji do tej sumy albo wierzytelności o jej zapłatę. Nie ma podstaw do przyjęcia, że istnieje prawdopodobieństwo zbycia nieruchomości bez uzyskania ekwiwalentu albo za cenę uniemożliwiającą egzekucję roszczenia wnioskodawczyni, które nie jest wysokie i prawdopodobnie znacznie niższe, niż wartość nieruchomości. Wierzyciel nie uprawdopodobnił okoliczności mogących świadczyć o możliwości zbycia nieruchomości z jego pokrzywdzeniem, więc udzielenie zabezpieczenia w takiej sytuacji, przy uwzględnieniu wysokości roszczenia wnioskodawcy, obciążałoby obowiązanego ponad miarę (art. 730¹ § 3 k.p.c.).

Zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Robert Bury (spr.) SSO Agnieszka Bednarek-Moraś SSO Marzenna Ernest

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)